

MAGYAR GYÁRIPAR

A MUNKAADÓK ÉS GYÁRIPAROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK LAPJA

Kivágjuk magunkat?

Messze még a válság vége

Az MGYOSZ csúcstalálkozóján két ismert közgazdász, dr. Csaba László és dr. Vértes András elemezte a hazánkban kibontakozó gazdasági helyzetet. A rendezvény házigazda szervezetének, a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének elnöke, dr. Futó Péter az Európai Unió munkaadói szervezete, a BusinessEurope elemzését idézte: a BE megítélése szerint a recesszió Európában a vége felé közeledik. Stabilizálódott a gazdaság, és nincs szükség annak túlzott centralizációjára. Finanszírozási lehetőségeket kell adni a vállalatoknak, alacsony szinten kell tartani a kamatokat, vissza kell fogni az állam költségeit, javítani kell a mobilitást és a foglalkoztatást, valamint aktívan részt kell venni a klímaváltozás káros hatásait elhárító küzdelemben.

(Cikkünk a 3. oldalon)

Munkahelyteremtés az EU-ban

Az Európai Szociális Alap (ESZA) a több és jobb munkahely megteremtésének egyik eszköze. Az Európai Szociális Alap az EU egyik strukturális alapja, amelyet azon különbségek csökkentésére hoztak létre, amelyek az unió tagállamai és régiói között jólétben és életszínvonalban mutatkoznak, az alap így előmozdítja és segíti a gazdasági és társadalmi kohéziót. Az ESZA rendeltetése a foglalkoztatás előmozdítása. Segíti a tagállamokat abban, hogy az európai munkavállalók és cégek jobban meg tudjanak felelni az új, globális kihívásoknak. A finanszírozás kiterjed valamennyi tagállamra és régióra, különösen azokra, amelyekben kevésbé fejlett a gazdaság.

(Cikkünk a 6–7. oldalon)

Tagszervezeteink a szakmák népszerűsítéséért

Korábban már beszámoltunk két kezdeményezésről, amelyben a hiányszakmák népszerűsítését kívánták elősegíteni. Az egyik ilyen kezdeményezés Nógrád megyében jött létre, Tari Miklós és Kovács Bodor Sándor (operatőr) munkája által, amelyben négy (szerkezetlakatos, forgácsoló, hegesztő, géplakatos) hiányszakmára készítettek forgatókönyvet, valamint narrátorszöveget. A harmincöt perc terjedelmű film elkészítésének célja az volt, hogy korszerű, vonzó, érdekes képeket villantsanak fel a szakmák jellemzőiről, úgy, hogy mindez közérthetővé, könnyen értelmezhetővé váljon a diákok számára. A másik, hasonló kezdeményezés a Videoton Holding Zrt. által valósult meg Fejér megyében. Itt is az volt a cél, hogy a vállalatnál alkalmazható hiányszakmákat népszerűsítsék, segítséget nyújtsanak a pályaválasztáshoz.

(Cikkünk a 15–16. oldalon)

TARTALOM

KOMMENTÁR

- Messze még a válság vége.....3
Irreális és átgondolatlan célkitűzéseket fogalmaz meg az éghajlat védelméről szóló törvényjavaslat4

NEMZETKÖZI HÍREK

- FLEMCEE projekt.....5-6
Munkahelyteremtés az EU-ban.....6-7

CSR-HÍREK

- Egy iparág CSR-programja.....8
Mol Step – eredmények és célok.....8-9
Változás a régió CSR-stratégiájában.....9
Fogyatékos gyermekek fejlődését segíti a Deloitte.....9-10
Megújult a JÓFEJ kampány.....10

BRÜSSZELI HÍRADÓ

- Go for Growth: A munkaadók új növekedési programja 11
Államháztartási reform: ajánlások az EU-csúcsra 12
Kutatás-fejlesztés és innovációs támogatás 2010-ben 13
ICT PSP CALL 4 – Pályázati felhívás..... 13

EP-SAROK

- Válságkezelés tévúton..... 14

PILLANATKÉP

- Tagszervezeteink a szakmák népszerűsítéséért..... 15-16
Virtual campus for SMEs in a multicultural milieu..... 17

GONDOLATJEL

- Business Finance – Theory and Practice
(Céginanszírozás – elmélet és gyakorlat) 18

Kemény közéleti kritika Vasegerszegen

Kemény kritikával illette a hazai gazdasági és politikai élet vezetőit Vizi E. Szilveszter a Vas Megyei Munkaadók és Gyáriparosok Szövetsége és a Vasegerszegi Közéleti Klub rendezvényén tartott előadásában. Az MTA korábbi elnöke a tudóstársadalom is felelősnek tartja a kialakult helyzet miatt.

■ A Vas Megyei Munkaadók és Gyáriparosok Szövetsége és a Vasegerszegi Közéleti Klubbal immár második alkalommal szervezett emléknapot a helyi szervezet szellemi atyjaként is ismert, 2007-ben elhunyt prof. dr. István Lajos emlékének. A rendezvény díszvendége, prof. dr. Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia korábbi elnöke az emléknapon nemcsak István Lajos munkásságát méltatta, de beszédében kitért a jelen politikai-gazdasági helyzet kiváló okainak feltárására, és felvázolta a kilábalás lehetséges útját is. Az esemény mottójával összhangban, miszerint „mind a világ, mind pedig hazánk fejlődése zsákutcába jutott”, a professzor kifejtette, „a jelen helyzet oka abban keresendő, hogy a tudomány, a gazdaság és a technika exponenciális előretörését nem kísérte olyan morális előrelépés, amely megszabhatta volna a különböző vívmányok felhasználási kereteit. Az ország legnagyobb problémája, hogy a hazugság polgárjogot nyert – az erkölcsi válság persze világméretű, s végső soron eme bizalmi deficit miatt dőlt össze a gazdasági dominó”.

Vizi E. Szilveszter előadásában többször is figyelmeztetett, „az említett problémákra mielőbb megoldást kell találni, hiszen az idő nem az egyre jobban fogyatkozó és elöregedő magyar társadalom malmára hajtja a vizet”, s hozzátette: „olyan kormányra van szükség, amelyben megbíznak az emberek. A társadalomnak előremutató jövőképre, új család-, foglalkoztatási, adó- és nemzetpolitikára is szüksége van; ezek megteremtése azonban csak szilárd értékalapokon nyugodhat.”

A rendezvényen dr. Kondor János, a Vas megyei szervezet vezetője mondott megnyitóbeszédet, ezt követték Jordán Tamás színművész, illetve a Szombathelyi Szimfonikus Zenekar vezetője, Mérei Tamás előadásai, majd prof. dr. Széll Kálmán emlékezett meg a Széchenyi-díjas orvosprofesszor életútjáról.

A Magyar Gyáripar az MGYOSZ hivatalos havilapja – Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

Szerkesztőség: Budapest, Kossuth Lajos tér 6–8. **Telefon:** 269-2227, **e-mail:** mgyosz@mgyosz.hu, **internet:** www.mgyosz.hu

Szerkesztő: Lovas Gábor **Korrektúra:** Papiruszportál Kft. **Fotó:** Vámos Judit **Művészeti vezető:** Ujvári Zoltán

Hirdetésfelvétel: lovas@mgyosz.hu, **tel.:** 06-1-269-2227 **Nyomdai munkák:** DRUK-KER Nyomdaipari Szolgáltató Kft., 1033 Budapest, Mozaik u. 10.

Felelős vezető: Markó Péter ügyvezető igazgató

ISSN: 2060-0925 Megjelenik 5000 példányban a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal (FSZH) támogatásával A LAPOT AZ OBSERVER SZEMLÉZI

Messze még a válság vége

Az MGYOSZ csúcstalálkozóján két ismert közgazdász, dr. Csaba László és dr. Vértés András elemezte a hazánkban kibontakozás előtt álló gazdasági helyzetet. A rendezvény házigazda szervezetének, a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének elnöke, dr. Futó Péter az Európai Unió munkaadói szervezetének, a BusinessEurope elemzését idézte: a BE megítélése szerint a recesszió Európában a vége felé közeledik. Stabilizálódott a gazdaság, és nincs szükség annak túlzott centralizációjára. Finanszírozási lehetőségeket kell adni a vállalatoknak, alacsony szinten kell tartani a kamatokat, vissza kell fogni az állam költekezését, javítani kell a mobilitást és a foglalkoztatást, valamint aktívan részt kell venni a klímaváltozás káros hatásait elhárító küzdelemben.

VISSZA

A NORMÁLIS KERÉKVÁGÁSBA

■ Csaba László közgazdász, a Közép-európai Egyetem tanára szerint a súlyos intézkedésekkel elért növekedési pálya megtartásához sokat kell még fejlődnie a globális gazdaságnak. Magyarországon egyetlen koncepciónak kell érvényesülnie, de annak elemei egymásra kell épüljenek rövid, közép- és hosszú távon. Ami a világot és Európát illeti, a legfontosabb szereplőknél már véget ért a visszaesés. Az idei évre a vezető gazdaságok esetében már mindenki mérsékelt növekedéssel számol, jövő évtől fogva erőteljesebb gyarapodásra van kilátás, de helytelen volna magunkat a németekhez mérni. A hazai gazdaságban nem lehet nagy, látványos változásokra számítani. Csaba László hangsúlyozta, hogy a növekedés ma még törekeny, ugyanis állami beavatkozással érte el a világgazdaság, nem a válságot kiváltó okok megszüntetésével. A válság tehát véget ért, de nem tudjuk még, hogy mi következik ezután.

A közgazdász külön kiemelte, hogy világ pénzügyeiben egyvalami biztos, hogy lehetetlen visszazökkennünk az 5 százalékos gazdasági növekedési pályára, és ebből ugyanazok szerezzenek hasznot, mint előttről. Előre láthatólag a bankszektorban nagy változások

lesznek. Szerinte a növekedés üteme azért sem lesz dinamikus, mert az államok sok olyan bankot is megmentettek, amelyeknek a beavatkozás nélkül nem kellett volna túlélniük a válságot. A továbbiakban tehát nem a válságot, hanem a válságkezelést kell kezelni. A gazdaságoknak vissza kell zökkenniük a normális kerékvágásba. Ehhez az szükséges, hogy végiggondoljuk, hogy mi változik a válság után.

EGYRE JOBBAK VAGYUNK?

Vértés András, a GKI Gazdaságkutató Zrt. elnöke többek között azt mondta, hogy 2011-től már 3 százalék alá lehet csökkenteni az államháztartás hiányát, 2014-ben pedig bevezethetjük az eurót is, abban az esetben, ha politikai konszenzus is kialakul ezen a területen. Hazánk egyensúlya gyorsan javul. Az ország külső finanszírozási igénye a GDP 9 százalékával javult, ez majdnem 10 milliárd eurós fordulatot jelent.

A GKI elnökének elemzése szerint Magyarországon csak a szociális jövedelmek reálértéke csökken, a munkajövedelmeké nem. Az üzleti szférában a reáljövedelem 3 százalékos emelkedést produkált. Az adatok szerint 2000 és 2010 között a lakosság fogyasztása 25 százalékkal nőtt. Ami Közép- és Nyugat-Európát tekintve a harmadik legnagyobb teljesítmény. Ezzel egy időben a reálbér 40 százalékkal, a reálnyugdíj pedig 49 százalékkal lett magasabb.

A KÖVETKEZŐ TÍZ ÉVET IS ELVESZÍJTJÜK?

A GKI elnöke arra alapozza optimista helyzetmegítélését, hogy Magyarország sérülékenysége csökken, az államháztartási deficit pedig nem nő az idei költségvetés előirásai szerint, az államadósság pedig a közeljövőben mérséklődni fog. Csaba László ezzel szemben úgy látja, hogy jó az alacsony deficit, de nem mindenáron, mert – szerinte – emellett a gazdaság rendkívül rossz állapotba került. Alapvetően az a probléma, hogy a magyar gazdaság potenciális növekedése nagyon gyenge, s ennek következtében 2005 és 2013 között stagnáló gazdasággal kell számolnunk, mert csak 2014-ben érjük el újra a 2005-ös szintet. Ezért stratégia kellene, nem pedig a túlélésre játszani.

Irreális és átgondolatlan célkitűzéseket fogalmaz meg az éghajlat védelméről szóló törvényjavaslat

Súlyosan veszélyezteti a hazai ipar teljesítőképességét és versenyképességét az a törvénytervezet, mely a szén-dioxid-kibocsátás irreális mértékű csökkentését írta elő. A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara és a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége közös állásfoglalásban hívta fel erre a mai napon a törvényhozók figyelmét.

■ A hazai nemzetgazdaságot veszélyeztető, irreális kibocsátási célokat fogalmaz meg az éghajlat védelméről szóló T/11716. számú törvényjavaslat a hazai gazdasági szféra legfontosabb érdekvéviselői szervezetei szerint. A hazai ETS-szektorban (ide tartozik a villamosenergia-termelés, ásványolaj-feldolgozás, cement-, vasgyártás stb.) a legkorszerűbb iparági technológiák alkalmazásának köszönhetően Magyarország uniós szinten már most is átlagon felül teljesít az éghajlat védelme terén.

Hazánk az egy főre jutó szén-dioxid-kibocsátást tekintve és a kibocsátás által érintett termékek egy főre jutó fajlagos fogyasztásában is elmarad az EU-átlagtól. Az ipar jelenlegi teljesítményének fenntartása mellett a szén-dioxid-kibocsátás további csökkentése az iparági adottságok miatt nem lehetséges, és az energiaigényes iparágak más energiaforrásra való áttérése ugyancsak nehezen képzelhető el a megadott határidőig (a megfogalmazás alatt álló megújulóenergia-törvény 13 százalékos, megújulóalapon megtermelt teljes energiafogyasztásos részarányt irányoz elő 2020-ig). Éppen ezért a további erőteljes csökkentés a gazdaság teljesítő- és versenyképességének veszélyeztetése nélkül már nem lehetséges, így nem vállalható a törvényjavaslatban kitűzött cél maradéktalan teljesítése. A törvénytervezet számszerű célkitűzéseivel kapcsolatban nem készült, illetve nem került nyilvánosságra olyan hatástanulmány, amely azok szakmai

megalapozására alkalmas volna. A törvényjavaslat által előírt, előzetes becslések alapján az 1990-es bázisra vonatkozó 80 százalékos emissziócsökkentési cél teljesítése az említett iparágba tartozó vállalatok szén-dioxid-kibocsátásának csaknem totális leállítását jelenti 2050-ig, ami praktikusán egyet jelent az ETS-szektorba tartozó iparágak megszűnésével. A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara és a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége az éghajlat védelméről szóló törvényjavaslat ügyében közös nyilatkozatot juttatott el a parlamenti döntéshozókhöz annak érdekében, hogy a nemzetgazdasági összefüggések és következmények ismeretében felelős, megalapozott döntés születessen ebben a kérdésben. A közös nyilatkozat főbb megállapításai a következők:

1. A várható villamosenergia-igények nukleáris és megújulóalapú erőművekkel legfeljebb részben elégíthetők ki, míg a többi iparág energiaigényének helyettesíthetősége irreális célkitűzés.
2. A hazai kibocsátáscsökkentési célok megvalósítása nem jelent globális kibocsátáscsökkentést, mert a hazai energiatermelésből kieső, de szükséges energiát a piac máshonnan, a környező országokból fogja megszerezni (átterhelés).
3. Az energiahatékonyság javítására és a megújuló energiaforrások alkalmazására rendelkezésre álló hazai források korlátozottak. (Ugyanakkor nemzeti szinten kiemelt támogatást igényel az energiahatékonyság további javítása és a megújuló energiaforrások alkalmazása, elsősorban a lakossági és kistérségi szférában.)
4. A kibocsátáscsökkentési határértékek hatástanulmányok nélküli felállítására és megfogalmazására a hazai ipar és gazdaság érdekeit sérti, mivel a versenysemlegességet rontja és a határon kívüli területekre tereli a gazdasági tevékenységet, veszélyezteti a munkaképes korú lakosság foglalkoztatását.
5. A törvényjavaslat nem felel meg a jogszabályok tartalmi követelményeinek, megszüvegezése további pontosítást és finomítást igényel, mivel a jelenlegi formában inkább kívánalmakat megfogalmazó parlamenti határozatnak tekinthető, mintsem kidolgozott törvényjavaslatnak.

FLEMCEE projekt

A FLEMCEE (Flexible Employment CEE countries) – rugalmas foglalkoztatás és szociális párbeszéd a kelet-közép-európai országokban – elnevezésű projekttel kapcsolatos első találkozót Szófiában tartották meg a bolgár munkáltatói szövetség, a BIA szervezésében. A bolgár, román, szlovén, német, spanyol és magyar munkáltatói szövetségek képviselőinek részvételével interaktív módon ismertették a projekt célkitűzését és a novemberig tartó program részleteit.

■ A projekt célkitűzése között szerepel a liszaboni stratégia, az európai foglalkoztatási stratégia számára készült iránymutatások, a növekedés és a foglalkoztatási politika felmérése a projektben részt vevő országokban. A foglalkoztatás és a humán erőforrások terén a közösségi stratégia prioritásai alapján „Európának meg kell újítania versenyképessége alapját, fokoznia kell növekedési képességét és termelékenységét, valamint oly módon kell megerősítenie a társadalmi kohéziót, hogy a fő hangsúlyt a tudásra, az innovációra és a humán erőforrás jobb tételére helyezi.” Az innováció és a vállalkozói szellem, továbbá a tudásalapú gazdaság növekedésének a kutatási és innovációs képességekkel, valamint több és jobb munkahely oly módon történő megteremtése, hogy több embert vonzzanak a foglalkoztatás vagy a vállalkozói tevékenység körébe, valamint fejlessék a munkavállalók és a vállalkozások alkalmazkodóképességét, növelve a humán erőforrásba történő be-

ruházásokat. A globalizáció és a jelenlegi gazdasági válság által kifejtett növekvő nyomást szem előtt tartva, ideértve a hirtelen és váratlan kereskedelmi sokkhatásokat és az új technológiák folyamatos bevezetését, Európának növelnie kell azon teljesítőképességét, amellyel a gazdasági és társadalmi változást előre látja, kiváltja és feldolgozza. A foglalkoztatási iránymutatások keretében ösztönözni kell a rugalmasságot, együttesen a foglalkoztatási biztonsággal, továbbá megfelelő figyelmet kell fordítani a szociális partnerek szerepére.

A fenti célkitűzéseket az alábbi kérdésekre kapott válaszok összesítésével, valamint a projektben részt vevő országokban megtartott nemzeti szemináriumokon összesített vélemények alapján kívánják feldolgozni.

- Létezik-e alapvető társadalmpolitikai megegyezés, a rugalmasság bizonyos speciális területein keresztül, a foglalkoztatás biztosításáról? (Pl. foglalkoztatás, munkaidő, fizetés stb.)

- A nagyobb rugalmasság elérésének érdekében bevonja-e a kormány a munkaadói szervezeteket a döntéshozatali folyamatokba?
- Támogatják-e a munkaadói szervezetek ezekben a rugalmassági eszközöknek a fejlesztését?
- A szakszervezetek elvetik vagy támogatják a nagyobb rugalmasság fundamentális alapelveit és tágabb értelemben az eszközeit?
- Léteznek-e a kormány részéről rendeletek/törvények a nagyobb rugalmasság munkahelyeken történő támogatására?
- Milyen jogi szabályok érvényesek:
 - ▶ különböző foglalkoztatási típusok (állandó, meghatározott idejű, időszakos munka);
 - ▶ munkaidőre vonatkozó megállapodások (fix idő, variálható munkaidő, flexitime, műszakokról szóló megállapodások);
 - ▶ munkaszervezés (pl.: csapatmunka);
 - ▶ javadalmaztatási eljárások (fix bér, változó bérezés) terén?
- A törvény által szabályozott rendeletek mellett léteznek-e a munkaadók és a szakszervezetek közötti megállapodások az egyes ágazatokban?
- Enyhíti-e a kormány a vállalatok rugalmasságot növelő intézkedéseinek költségeit?
- Rendelkezik-e a menedzsment megfelelő operatív eszközökkel, melyekkel időben képes reagálni a változó elvárásokra?

- Felkészültek-e a menedzserek az egyre rugalmasabb munkaerő-gazdálkodás terén a változó elvárásokra?
- A kormányrendeleteken felül létezik-e szakszerű támogatás a vállalatok részére más cégek részéről?
- Létezik-e a munkáltatók és a szakszervezetek közötti megegyezések által védett bérkiegynítési mechanizmus a rugalmas foglalkoztatással kapcsolatban?
- Vannak-e eszközök az egyre rugalmasabb foglalkoztatási szükségletek kezelésére?
- Bevonták a HR-vezetést a döntéshozatali folyamatba?
- Vannak speciális orientációs tréning-programok?
- A határozott ideig alkalmazottak jogai és felelősségei megegyeznek az állandó alkalmazottak jogaival és felelősségeivel?
- Van olyan kormányzati vagy vállalati lehetőség felajánlva, mely a csökkentett munkaidő mellett továbbképzési intézkedéseket fogyanatosítana?
- A rugalmas foglalkoztatás új formái kifejlesztésének folyamata nyitott és tisztességes módon történik a munkaadók és a szakszervezetek között?
- Mennyire érdeklí a szakszervezeteket a vállalatok rugalmas foglalkoztatás iránti szükséglete?
- A szakszervezetek döntési folyamataiban részt vesznek a vállalatok?
- Milyen kapcsolatban vannak a szakszervezetek a vállalatokkal, ahhoz, hogy támogassák őket, és hogy ismerjék a szükségleteiket?
- Hogy történik a megoldáskeresés a vállalatokon belül (csak vezetői döntés, vagy a munkavállalók képviselőivel folytatott megbeszélés)?
- Rendelkeznek-e a vállalatok olyan strukturált tájékoztatási rendszerrel, ami által megismertethetik a munkavállalókkal a rugalmas foglalkoztatás irányába mutató szükségleteket és okokat?

A magyarországi konferenciát március végén tervezzük megtartani, ahol feltérképezzük a hazai atipikus foglalkoztatási helyzetet.

Munkahelyteremtés az EU-ban

Az Európai Szociális Alap (ESZA), amelyben Borosné Bartha Terézia képviseli a magyar munkaadókat, a több és jobb munkahely megteremtésének egyik eszköze. Az Európai Szociális Alap az EU egyik strukturális alapja, amelyet azon különbségek csökkentésére hoztak létre, amelyek az unió tagállamai és régiói között jólétben és életszínvonalban mutatkoznak, az alap így előmozdítja és segíti a gazdasági és társadalmi kohéziót. Az ESZA rendeltetése a foglalkoztatás előmozdítása. Segíti a tagállamokat abban, hogy az európai munkavállalók és cégek jobban meg tudjanak felelni az új, globális kihívásoknak.

■ A finanszírozás kiterjed valamennyi tagállamra és régióra, különösen azokra, amelyekben kevésbé fejlett a gazdaság. Az EU növekedéssel és munkahelyekkel kapcsolatos stratégiájának egyik központi eleme, hogy jobb készségek és álláskilátások révén javuljon az EU állampolgárainak élete. A növekedéssel és munkahelyekkel kapcsolatos stratégia az EU legfőbb stratégiája arra, hogy biztosítsa Európa és az európai prosperitását és jólétét ma és a jövőben is. Ebben az összefüggésben az európai foglalkoztatási stratégia keretében mind a 27 tagállam együttműködik, hogy javítsák Európa képességét több jó munkahely létrehozására, illetve azért, hogy az állampolgáraik rendelkezzenek az ezek betöltéséhez szükséges készségekkel. Ez a stratégia vezeti az ESZA-t, amely európai pénzek kifizetésével járul hozzá a célok eléréséhez. Az ESZA stratégiájáról és költségvetéséről az EU tagállamai, az Európai Parlament és Bizottság egyetemesen és döntenek. Ennek alapján az Európai Bizottsággal együttműködésben a tagállamok hétéves operatív programokat terveznek. Ezeket az operatív programokat ezt követően az állami és a magánszektorban működő intézmények széles körén keresztül hajtják végre. E szervezetek között megtalálható-

ak nemzeti, regionális és helyi hatóságok, oktatási és képzési intézmények, nem kormányzati szervezetek (NGO-k) és a szociális partnerek.

TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

Az 1957-ben az alapító római szerződésben létrehozott Európai Szociális Alap az EU legrégebben működő strukturális alapja. Fő célja mindig a magasabb arányú foglalkoztatás elérése volt, így az ESZA az évek során tevékenységének fókuszát folyamatosan az aktuális kihívásokhoz formálta.

Az 1960-as években a foglalkoztatási arány mai mércével mérve magas volt – legalábbis a férfiak körében –, így az ESZA a munkavállalók Európán belüli migrációjának kezelésére összpontosított, valamint az ipar modernizálását igyekezett segíteni átképzési lehetőségek felkínálásával. Abban az időben Európának még nem volt átfogó foglalkoztatási stratégiája, így a pénzeszközöket akkor és úgy költötték el, ahogyan arra szükség volt.

Az 1970-es években az ESZA első alkalommal kezdett hangsúlyt fektetni a lakosság olyan konkrét csoportjaira, amelyek meghatározott problémákkal

küzdöttek. Például kiemelt figyelmet fordított a fiatalok és alacsony képességű munkavállalók növekvő munkanélküliségének visszaszorítására, valamint a nehézipari ágazatok – így a szén- és acélipar –, illetve a mezőgazdaság és a textilipar szerkezetátalakítására.

Az 1980-as években is ez a célzottabb szemléletmód érvényesült, amikor a gazdasági recesszió nyomán számos iparágban nőtt a munkanélküliség. Mindazonáltal az akkor kezdődő információs korszakban újfajta képzettségekkel rendelkező, új munkavállalókra volt szükség, akiknek az elérhetőségét az ESZA is segítette biztosítani az új technológiák – például az elektronika és a számítástechnika – terén nyújtott képzésekkel. Emellett az ESZA pénzeszközeinek nagy részét a foglalkoztatás és szerkezeti átalakítások támogatására fordították a kevésbé tehetőس görögországi, spanyolországi és portugáliai régiókban.

Az 1990-es évekre az ESZA jelentősége tovább növekedett, ezért irányítását és stratégiáját megerősítették úgy, hogy tevékenységi körét nemzeti és regionális szintű operatív programok keretében szabályozták. E programok több évre szólnak, és hatékonyabban tudnak reagálni a nemzeti körülményeknek a terjedő globalizáció miatt bekövetkező változásaira, valamint azokra a valós problémákra, amelyekkel a munkavállalók és álláskeresőik közvetlen környezetükben szembesülnek. Az ESZA funkcióját az új európai foglalkoztatási stratégia megvalósítási mechanizmusaként határozták meg. Ebben az évtizedben az alap tevékenységének központi

elemeit a nők foglalkoztatása, a munkavállalók alkalmazkodóképessége, a vállalkozói szellem, a képzések, valamint a pályaválasztási tanácsadás alkották.

Ma, a XXI. század első évtizedében az ESZA azokra a személyekre összpontosít, akik különösen nehezen találnak munkát, így a nőkre, a fiatalokra, az idősebb munkavállalókra; emellett segíti a vállalkozásokat és a munkavállalókat abban, hogy alkalmazkodni tudjanak az új technológiák és az öregedő társadalom által okozott változásokhoz. Új prioritásként például megjelent az egész életen át tartó tanulás, ugyanis az iskolában elsajátított képességek ma már nem elegendők ahhoz, hogy ezekkel nyugdíjba vonulásukig dolgozni tudjanak a munkavállalók. Az ESZA ezért új oktatási rendszereket és tanulási módokat is támogat. Szintén prioritás a vállalkozói szellem elterjesztése. A kkv-k elengedhetetlenek az állásteremtés szempontjából. Ezért az ESZA számos módon ösztönzi és támogatja a fiatal vállalkozókat.

Az évek során az ESZA több millió embernek segítette abban, hogy munkát találjanak vagy előrelépjenek hivatásukban, és ezáltal jobb életet élhessenek. Mindez ma sincs másként. Sikerét növekedése is tükrözi: létrehozásakor az Európai Unió költségvetésének 1 százalékát tette ki, ma a teljes EU-költségvetés 10 százalékát.

Jelenleg az EU kohéziós politikája jelentősen hozzájárul a globális pénzügyi válság és a jelenleg zajló gazdasági visszaesés megoldásához. A kohéziós politika regionális és helyi szinten is számottevő

támogatást biztosít az állami beruházások számára. Az európai szolidaritás legfontosabb kifejeződése, amely a segítséget céltartan azokhoz az európai polgárokhoz juttatja el, akik a leginkább rászorulnak. A 2007–13 közötti időszakban a kohéziós politika keretében 347 milliárd euró beruházására kerül sor a növekedés erősítése, illetve a gazdasági és társadalmi kohézióhoz való hozzájárulás céljából.

Az ESZA – a kohéziós politika egyéb pénzügyi eszközeivel együtt – aktív szerepet játszik a fellendülést célzó cselekvési tervben. A cselekvési terv, új uniós szerkezet kialakítására szólítja fel a pénzügyi piacokat, új munkahelyek teremtésére és a növekedés ösztönzésére irányuló erőfeszítéseket követel, valamint hangsúlyozza a globális fellépés fontosságát a pénzügyi piacok válságára adott válaszként.

Az európai kohéziós politika jelentősen hozzájárul ennek a tervnek a végrehajtásához. Az Európai Bizottság számos intézkedést javasol, hogy a tagállamok a lehető leggyorsabban és leghatékonyabban ki tudják aknázni a kohéziós politikát és az általa kínált előnyöket, és segíti a projektek végrehajtásának felgyorsítását.

A kohéziós politika rövid távon feltehetően ösztönözni fogja a gazdaságot az európai beruházásokra fordítható, 2013-ig felhasználható 347 milliárd eurós költségvetésével, és lehetővé teszi a hosszabb távú növekedés alapjainak lefektetését is.

*Borosné Bartha Terézia
MGYOSZ, nemzetközi igazgató*

A Magyar Lapkiadók Egyesülete olvasásra neveli a fiatalokat Egy iparág CSR-programja

A Magyar Lapkiadók Egyesülete (MLE) 2005-ben kísérleti jelleggel olvasásra nevelési programot indított el. A kísérleti program sikert aratott a tagvállalatok körében, és az évek során mind több kiadó egyre több kiadványával csatlakozott a programhoz. Ma 27 kiadó 44 lapféleséggel, összesen 140 ezer példánnyal van jelen a programba jelentkező középiskolák életében.

■ A HÍD program elindítására két tény ösztönözte az egyesületet. Az egyik, hogy ma Magyarországon több mint 7 millióan olvasnak valamilyen sajtóterméket, ám közülük mindössze 506 ezer a 15–18 éves fiatal, tehát a lapolvasók alig 7 százaléka. Drámaian alacsony tehát a „pályakezdő” olvasók száma. A másik sajnálatos tény, hogy nem túl jó a magyar fiatalok szövegértési készsége, a háromévente megismételt nemzetközi tanulói teljesítménymérésben, a PISA-felmérésekben a középmezőnyben szerepelnek. Pedig a 15–18 éves korosztály olvasási, szövegértési, információszerező és -feldolgozó képessége kulturális és gazdasági kulcskérdés!

Ennek szellemében a HÍD program célja kettős. Az MLE szándéka, hogy a középiskolásoknak kidolgozott prog-

rammal szakszerűen járuljon hozzá a diákok értő olvasási képességének fejlesztéséhez. Az írott sajtó gyakorlatának megismertetése a tanítványok közéleti gondolkodását is építi. A tömegmédiá, az újságok valóságfeltárási képességének megértése alkalmasabbá teszi őket az információk szelektálására, a „médiaértésre”. Össztársadalmi érdek, hogy kialakuljon a fiatalokban a kritikai szemléletmód, valamint az önállóan gondolkodó állampolgár attitűdje, és ebben a sajtó hatékony közreműködő lehet.

A másik cél, hogy a program megismertesse és megszerettesse a középiskolás korosztállyal a rendszeres újságolvasás élményét. A kiadók remélik, hogy a fiatalok közül többen lesznek majd rendszeres lapolvasók és -vásárlók. Az MLE kezdeményezésére a tagság, a magyar

lapkiadók leszögezték, hogy a program ideje alatt nem saját példányszám-növeleési érdekeiket tartják szem előtt, és az elfoglaltságot nélkülöző közéletiség gyakorlatát fogják képviselni az iskolákban. Az MLE a lapcsomagok összeállításánál is törekedett a közéleti egyensúlyra.

A HÍD programban részt vevő diákok a tananyag részeként sajtótörténeti áttekintést, műfajelméleti alapismereteket kapnak, megismerik a jelenlegi sajtópiaci helyzetet, valamint ellátogatnak egy napilap szerkesztőségébe. Az MLE a programhoz oktatási segédanyagot és térítésmentesen újságot biztosít, valamint a pedagógus-továbbképzés rendszerében akkreditált nyomtatott média-ismereti képzést. A program továbbfejlesztett változata akkreditált érettségi tárgy lett „sajtó és nyilvánosság” címen.

Mára a program ismertsége és elfogadottsága az iskolák körében igen jó. A pedagógusok hasznosnak tartják, mert csökkenti a rést az iskola „elvont” világa és a valóság között, fejleszti az olvasási és beszédkészséget, hozzásegíti a fiatalokat, hogy felelősségteljes és tájékozott polgárokká váljanak. A felmérések alapján a fiatalok is szeretik a programot, mert interaktív, kreatív órák részesei lehetnek, őket érintő, érdeklő mai témákról szól.

Mol Step – eredmények és célok

A Mol, az MGYOSZ tagja, „Step – tégy egy lépést az egészségedért” munkahelyi egészségfejlesztési programja – az Új Európa Programhoz csatlakozva – 2006-ban indult. Az eredményekről és további célokról kérdeztük dr. Miniska Istvánt, a vállalat foglalkozás-egészségügyi orvos tanácsadóját.

■ A Step legfontosabb célkitűzése a munkavállalók általános egészségi állapotának javítása, amely elsősorban a munkavállalók saját egészségükkel kapcsolatos nagyobb felelősségvállalása előfeltételeinek megteremtéséből áll. A Step projekt 2006-ban, három fázisra tagoltan indult. Az első fázisban, amely a 2006–2007-es időszakot ölelte fel és amelyet bevezetési fázisnak is nevezhetünk, mérőszámként a részvételi arány 20 százalékos elérését határoztuk meg. A következő, második fázisban (2008–2009) a célkitűzések, a részvételi arány 40, majd 60 százalékos elérésén túl, folyamatosan tovább bővültek a hiányszámok csökkenésével és a legfontosabb egészségi mutatók regisztrálásával. Ugyanakkor a program kiterjesztése is nőtt, egyre több hazai és külföldi leány-

vállalatot vontunk be. A program főbb elemeit az egyéni egészségterv, Step szűrések, Step aktív (mozgással kapcsolatos programok), Step kommunikáció, egészséges táplálkozás és dohányzásról való leszokást segítő programok alkotják.

EREDMÉNYEK

A Step program második fázisában a következő eredményekkel büszkélkedhetünk:

- a teljes részvételi arány elérte a Step programban részt vevő Mol-csoportvállalatok létszámának 62 százalékát, amely összességében 7434 munkavállalót jelent, ezzel megvalósítva a projekt alapvető célkitűzését;
- az előrejelzés alapján számított hi-

ányzási ráta (2009. I–IX. hó adatai alapján) 3,14 százalék, amely szintén megfelel az elvárt 5 százalékos csökkenésnek;

- az önkéntes Step orvosi szűréseken részt vett munkavállalók száma meghaladta a 7500 főt;
- 250 Mol-munkavállaló és 400 csa-

ládtag vett részt különböző önfelnanszírozású, mozgással összefüggő programokon (egészségseták, outdoor hétvégék, oktatások);

- közel 1500 Mol-munkavállaló vett részt szervezett sporttevékenységeken;
- 3000 Mol-munkavállaló és megközelítőleg 2000 családtag vett részt a Mol-rendezvényeken (Summer Party, regionális családi napok).

A Mol munkahelyi egészségfejlesztési programjával vagy ennek különböző elemeivel több díjat is nyert 2008–2009-ben. A 2008-as DuPont munkavédelmi díjkiosztó ünnepségén a Mol Step programját külön kiemelték mint az egyik legjobb munkahelyi egészségfejlesztési programot. Szintén 2008-ban a Mol első helyezést ért el „óriásvállalat” kategóriában az Amerikai Kereskedelmi Kamara „Egészséges Munkahelyek” pályázatán. A vállalat csatlakozott az Európai Munkahelyi Egészségfejlesztési Hálózat „Move Europe” programjához, amelynek pályázatán úgy Magyarországon, mint Európában – több száz résztvevőt megelőzve – első helyezést ért el. 2009-ben a Mol másodízben ért el első helyezést az Amerikai Kereskedelmi Kamara „Egészséges Munkahelyek – Legjobb Gyakorlat” kategóriában.

ÉS A FOLYTATÁS

A Step program III. fázisának (2010–2011) tervezése még folyamatban van. Az elgondolások röviden:

- a Step szűrések palettáját a munkavállalói visszajelzések alapján további szűrésekkel kívánják bővíteni, a szűréseken való részvétellel az egyéni egészségterv jelentős alapot képezhet;
- a fizikai aktivitással kapcsolatos Step programok további decentralizációját szeretnék elérni, elsősorban a helyi szinten tervezett programokra koncentrálnak;
- nemcsak az a fontos a vállalat számára, hogy valaki részt vesz egy Step programon, hanem az is, hogy ezt követően a részvétel egy fizikai aktivitással, mozgással kapcsolatos programon milyen gyakran történik, erre vonatkozóan egy rendszerességi mutatót állítanak fel;
- a dohányzásról való leszokást segítő programokat folytatni kívánják;
- a központi és helyi kommunikációt is javítani szeretné a vállalat havi szűrési naptár felállításával, a programokra való felhívások korábbi közzétételével;
- 2010–2011-ben a Step programot kiterjesztik további két külföldi leányvállalatra, a Mol Romániára és az IES-re.

Változás a régió CSR-stratégiájában

Braun Róbert szerint a közép-európai vállalatok arra használhatják a gazdasági válságot, hogy az eddigi jótékonykodásként alkalmazott vállalati felelősségvállalást rendszeres vezetési gyakorlattá változtassák.

■ Magyarországon csupán 10 vállalat tett közzé B szintű GRI-jelentést a múlt évben. Romániában és Lengyelországban kevesebb mint öt, míg Bulgáriában egyetlen vállalat sem készített ilyen jelentést. Ugyanakkor miközben a vállalatok csökkentik költségvetésüket, kérdéseket tesznek fel a tanácsadóknak, hogy mit tehetnének. A tanácsok egyértelműek: tegyék rendszeressé a vállalati felelősségvállalási programokat, legyen üzleti esettanulmányuk, folytassanak megbeszéléseket a részvénytulajdonosokkal, és ne csak PR-fogásként, hanem befektetésként kezeljék a területet. Ez elcsépeltnek hangzik Londonban, de Közép- és Kelet-Európában teljesen új területet jelent. Ha az itteni vállalatok adakoztak egy árvaháznak vagy egy sportklubnak, a PR-osztályok dolga volt

a lebonyolítás. Mostanra azonban kérdések merülnek fel bennük: ha már foglalkozunk ilyen dolgokkal, miért ne legyen belőle hasznunk is? A Tesco Hungary, a Nestlé Hungary és a Coca-Cola HBC Hungary számos megbeszélést kezdeményeztek részvénytulajdonosaikkal. A vezérigazgatók és pénzügyi igazgatók meglepődtek az érdeklődők nagy számán, és a korábban támadólag fellépő társadalmi szereplők hozzáállásán. John Aston, az AstonECO-tól rendezett egy workshopot Bukarestben az új elszámolási szabványokról, ahol végül Magyarországról, Lengyelországból és Romániából 30 vállalat csatlakozott a Good CSR programhoz, mely a C szintű GRI-jelentésekhez kapcsolódik. Ez már jelentős áttörés a régió fenntarthatósági jelentésekkel kapcsolatos fejlődésében.

Fogyatékos gyermekek fejlődését segíti a Deloitte

A Deloitte Közös Többszörös nevű programja keretében három szervezet részesült 6 millió forintos támogatásban, hogy abból sérült és fogyatékos gyermekek számára rendezzen nyári tábor és létesítsen terápiás szobákat.

A Deloitte újonnan meghirdetett Deloitte Közös Többszörös elnevezésű pályázata a közösségért való felelősségvállalást terjeszti ki a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre. A program célja a beteg gyermekeket segítő közösségek, csoportok munkájának támogatása. A pályázókkal szemben támasztott hangsúlyos feltétel volt, hogy képesek legyenek bemutatni, hogyan érhetnek el multiplikátorhatást a pénzösszeg felhasználásával.

A beérkezett pályázatok közül a támogatási bizottság a Williams-szindrómás gyerekek, fiatalok és családjaik teljes

körü megsegítésére, érdekeik képviselőjére, védelmére létrejött Magyar Williams-szindróma Társaság pályázatának ítélte meg a legnagyobb értékű támogatást. A társaság összesen 3 millió forintot nyert el, melyet idén tíznapos fejlesztő nyári tábor költségeire fordít. A tábor felkészíti a gyerekeket az egészséges életmódra. A Williams-szindróma ritka genetikai rendellenesség, 20 ezer

szülésből egy esetben fordul elő. Lényege az elasztintermelés zavara – ez szabályozza az érfalak erősségét és tágulékenységét. A Williams-szindrómás gyerekek többségének jellegzetes manószzerű arca van, gyakoriak náluk a szív- és érrendszeri problémák, valamint a vér kalciummal való túltelítettsége (hypercalcaemia). Másfél millió forintot kapott a Szege-di Mozgássérültek Alternatív Egyesü-

lete, mely Csongrád megye területén nyújt oktatást fogyatékos fiataloknak. Az egyesület az adományból úgynevezett Snoezelen-terápiás szobát alakít ki, mely hanggal, fényvel, rezgéssel és illattal próbál hatni a súlyos rendellenességekkel élő gyermekek érzékszerveire. További másfél millió forintért ugyanilyen terápiás szobát létesíthet a várpalotai Adj Esélyt Alapítvány is.

Megújult a JÓFEJ kampány

2009-ben megújult a Magyar Sörgyártók Szövetségének, az MGYOSZ tagszervezetének a JÓFEJ, vagyis JÓzan, FElelős Járművezető kampánya. A korábbiaktól eltérően idén új központi elemmel, az interneten szerveződő web 2.0-s JÓFEJ közösség aktivizálásával bővült a sörgyártók hazai CSR-tevékenysége.

■ A Magyar Sörgyártók Szövetsége 2005-ben indította útjára a JÓFEJ, azaz a JÓzan, FElelős Járművezető kampányát, amivel az ittas vezetés megelőzése érdekében lép fel. A kampányprogram célja az – elsősorban fiatal felnőtt – sörfogyasztók meggyőzése és tudatos magatartásra való ösztönzése, hogy ittasan ne üljenek a volán mögé, illetve, hogy ilyen esetekben vitessék magukat haza egy alkoholt nem fogyasztó barátjukkal, esetleg használjanak tömegközlekedést, taxit vagy egyéb hazautazási lehetőséget. Az idén megújult JÓFEJ merőben új kommunikációs eszköztárra támaszkodik. Az EMG-csoporttal együttműködve a kampány színtere egy web 2.0-s rendszerre helyeződött át, megteremtve ezzel a lehetőséget, hogy immár egy valódi, a résztvevők által szervezett és épített JÓFEJ közösség alakulhasson ki. Célzott, mérhető és öngerjesztő. Ezek

a szövetséget alkotó sörgyártók CSR-kezdeményezésének alapjai. Célzott, mivel a weben szerveződő társasági oldalak legfőbb használói éppen az ittas vezetés által legveszélyeztetettebb 18–35 éves korosztályból kerülnek ki. Mérhető, mert a regisztráltak és a látogatók számából viszonylag pontosan lehet következtetni a kommunikáció hatékonyságára és a kampány fő üzenetével való azonosulásra. Öngerjesztő, mivel a közösség magától növekszik, bővül és szerveződik. A közösséghez bárki csatlakozhat, aki magát józan, felelős járművezetőnek tartja, és egyetért a kampány céljával. Más szóval, a kezdeti tradicionális promóciós eszközök használatának eredményeképpen idővel olyan közösség jöhet létre, amely immáron önmaga végzi el a felelős alkoholfogyasztással kapcsolatos üzenetek közvetítését

egyre hatékonyabban. Mindez pedig összességében azt jelentené, hogy hazánkban is elindulna az az öngerjesztő társadalmi mechanizmus, amely kizárja sorából az ittas vezetőket, és végző soron eléri, hogy részegen vezetni „ciki” és elítélendő legyen.

A kampány kezdeti kommunikációja valódi különböző online felületeken zajlik. Ezek között nagy hangsúlyt kapnak az EMG-csoport portfóliójának egyes elemei (pl. Est.hu, Facebook), Google AW-hirdetések és legfőképpen a közösségi webmarketing. Ez utóbbi kommunikáció, vagyis a különféle közösségi oldalakon való jelenlét, a fórumokon való megszólalás, avagy éppen a blogokban, videómosztó portálokon való megjelenés az oldal promóciójának központi elemei. Nem elhanyagolható ugyanakkor az a tény sem, hogy számos szervezet (pl. Országos Balesetmegelőzési Bizottság [OBB], a DJ Szövetség, a Nemzeti Közlekedési Hatóság [NKH], a Közlekedési, Hírközlési és Energiaügyi Minisztérium [KHEM], a Magyar Gépjárműimportőrök Egyesülete, a Magyar Motorsport Szövetség, a Közlekedéstudományi Intézet, a Gépjármű-márkakereskedők Országos Szövetsége, valamint a Magyar Autóklub) is a program mellé állt. A partnerek a JÓFEJ közösséget maguk is népszerűsítik a saját online felületeiken, ezzel is hozzájárulva, hogy minél többen csatlakozhassanak a kezdeményezéshez. A kampány mellé a szervezők két promóciót is szerveztek, melyek célja, hogy külön jutalmazza a JÓFEJeket. Ennek megfelelően a regisztráltak között érdekes ajándékokat sorsolnak ki, az aktív, JÓFEJ pontokkal rendelkező felhasználók egyike pedig egy MacBookot nyerhet.

*A CSR-híreket összeállította:
Paksi Mária, az MGYOSZ
nemzetközi igazgatóhelyettese*

Go for Growth: A munkaadók új növekedési programja

2010. február 4-én az európai munkaadói szövetségeket tömörítő Businesseurope nyilvánosságra hozta a munkaadói oldal elvárásait tartalmazó dokumentumát („Go for Growth”) az újonnan felálló Európai Bizottság számára. Ebben ismerteti azt az kihívást, melyre reagálnia kell, valamint azt a négy követelményt, három mozgatórugót, két összetevőt és egy integrált szakpolitikát, amelyre Európának a sikerességhez szüksége van.

■ 2008–2009-ben az egyik legkárosabb pénzügyi és gazdasági krízissel néztünk szembe. Sok kérdést vetett fel a piac működésével, az államok és kormányok gazdaságban betöltött szerepével, valamint a vállalatok társadalmi hozzájárulásával kapcsolatban. Azonban nem szabad elfelejtenünk, hogy a szabad piacgazdaság milyen hatalmas növekedést és jólétet hozott Európa lakosainak.

A legjobb módja a gazdaság erősítésének az, ha visszatérünk az piacgazdaság alapvető értékeihez: jutalmazzuk a munkát és a termelési beruházást; biztatjuk az ésszerű kockázattal; biztositjuk a piaci érték átláthatóságát; védjük és fejlesztjük a szellemi tulajdonjogokat; megnevezzük és büntetjük a csalást; megtiltjuk a versenytorzítást; finanszírozzuk a megfizethető közszolgáltatást és társadalombiztosítást. Ezeknek az elemeknek a végrehajtása alapvető az európai állampolgárok jólétéhez.

A gazdasági növekedés és a foglalkoztatás bővítése akkor valósítható meg, ha az EU döntéshozói a szakpolitikák meghozatalánál a vállalatok fejlődését helyezik a középpontba, ha az egészséges piacot újraélesztik, valamint ha Európa világban betöltött szerepét megerősítik.

2010 és 2014 között nem lesz visszatérés a szokásos üzletmenethez – a krízis utáni időszak teljesen eltér majd a korábban megszokottól!

A világgazdasági növekedés hajtóerői innentől kezdve nemcsak a fejlett országok lesznek, hanem a feltörekvő gazdaságok, melyek bár partnereink lesznek, de egyben erős versenytársaink is – még a magas hozzáadott értékű termékek piacán is. Az innováció támogatása alapvető fontosságú lesz, hiszen az nemcsak kulcseleme a gazdasági talpra állásnak, hanem az egészséges piac újraélesztésének is mozgatórugója, mindamellett az új munkahelyek teremtésére adható egyik legjobb válasz. A klímaváltozás elleni küzdelem továbbra is a legmagasabb prioritások között kell szerepeljen. Ebben az európai vállalatok

nagyon sok segítséget tudnak nyújtani másoknak, de még ennél is többet adhatnak, ha megfelelő szakpolitikák születnének az innovációt akadályozó elemekre, a szakképzettségi hiányra, a kockázati tőke hiányára, valamint a vállalkozói szellem alulfejlettségére reagálva.

A Businesseurope február 4-én nyilvánosságra hozott dokumentuma szerint a sikerhez szükséges kulcsfontosságú elemek, melyeket Európában biztosítani kell:

- Öt a gazdasággal és a társadalommal összefüggő kulcsfontosságú kihívással való szembenézés:
 - kilábalás a krízisből;
 - a növekvő öregedéssel való megbirkózás;
 - a klímaváltozás elleni harc;
 - az energiához és a nyersanyagokhoz való hozzáférés biztosítása;
 - Európa globális szerepének megerősítése.
- Négy a fenntartható felépüléssel összefüggő követelménynek való megfelelés:
 - a pénzügyi piacok stabilizálása;
 - rendezett államháztartáshoz való visszatérés;
 - a szerkezeti reformok felgyorsítása;
 - piacok nyitottságának fenntartása.
- Három a vállalati lehetőségek mozgatórugóinak számító elem megerősítése:
 - az egységes piac felélesztése;
 - egy ambíciózus nemzetközi kereskedelempolitika;

- az innováció, kutatás és oktatás támogatása.

- Két a foglalkoztatást fellendítő összetevő fejlesztése:

- a munkahelyteremtés támogatása;
- a szakképzett munkások kínálatának növelése.

- Egy a vállalkozó szellem és az ipar számára megfelelő integrált szakpolitika implementálása.

Amint látható, a dokumentum körbejárja azokat a témákat, melyek az Európai Unió növekedési potenciáljának – a prognosztizált 1 százaléknak – megduplázásához szükségesek. Az európai munkaadók eltökéltek e téren, hiszen a 2 százalékos növekedés az előre jelzett értékhez képest azt jelenti, hogy 6,5 millióval több munkahely, valamint az államadóssági konszolidációs erőfeszítések terén 450 milliárd euróval – a GDP 7 százaléka – több generálódik 2014-re. Jürgen R. Thumann, a Businesseurope elnöke, a sajtótájékoztatón zárásként elmondta: „A Go for Growth több mint egy szlogen. Ösztönöznie kell minden európai uniós döntéshozót. A növekedés alapvető előfeltétel életszínvonalunk fenntartásához, valamint Európa világban betöltött szerepének erősítéséhez.”

2010. február 8.

Készítette:

*Koncz Márton gyakornok
MGYOSZ Brüsszeli Iroda*

Államháztartási reform: ajánlások az EU-csúcsra

Elkészült a Businessseurope gazdaságélénkítési és a nemzeti költségvetések stabilitásáról szóló programjának vázlata. A jelentés a március végi EU-csúcsra készül. A szervezet ajánlásokat fogalmaz meg az Európai Tanácsnak egy növekedésorientált gazdaságpolitika és fenntartható költségvetési politikák kidolgozására.

■ A Businessseurope üdvözli a tagállamok kormányai által sikeresen alkalmazott szubvenciók, gazdaságélénkítő politikák, azonban sürgeti kilépőstratégiák (exit strategies) létrehozását, melyek megfelelő időben, helyen és módon szüntetik meg az állami intervenciót. Szerintük 2011-re a gazdaság képes lesz az önfenntartó növekedés pályájára állni, és ezzel megkezdődhetnek a költségvetési konszolidációk is. Ellenkező esetben 2015-re a GDP-arányos államadósság elérheti a 100 százalékot az EU27 átlagában, ami újabb hitelszűkéhez, lehüléshez és válság kialakulásához vezethet. A stratégiák alapjául a stabilitási és növekedési paktumot nevezték meg.

A Businessseurope olyan konszolidációs irányvonalat tart elfogadhatónak, mely nem ró elviselhetetlen terhet az EU vállalkozásaira, mivel a munka és a tőke további megadóztatásával a növekedési és munkahely-teremtési lehetőségeket korlátozzák. Ehelyett az állam költségeinek csökkentését, adóreformokat, növekedésösztönző beruházásokat javasol. Ajánlásait négy csoportra osztotta. Először az államigazgatás racionalizálását kell végrehajtani, mivel a szervezeti rendszer jelenleg számos országban túl költségesen és nem hatékonyan működik. Ajánlástervezetükben szerepel mind a regionális és helyi közigazgatási szervek karcsúsítása, a hatáskörök félreérthetetlen tisztázása, az „e-kormányzás” támogatása és fejlesztése, illetve a közalkalmazottak számának drasztikus csökkentése. A költséghatékonyság növelése érdekében a Businessseurope támogatja az államigazgatási és a magánszféra szorosabb együttműködését. Második pontjában az állami ellátó-

rendszerek reformját említi a tervezet. Bár elismeri, hogy az európai szociális rendszerek hatékonyan csillapították a válság polgáraikra gyakorolt hatását, ugyanakkor rámutat, hogy még egy hasonló válságot a szociális rendszerek már nem lennének képesek hatékonyan kezelni, és az európai demográfiai tendenciák miatt is már rég megérett egy strukturális reform az oktatás, nyugdíj és egészségügy terén. Ezen a téren már számos tagország megtette a szükséges lépéseket, és a nyugdíjreform terén hazánk is kapott elismerő véleményeket. Mindazonáltal fontos, hogy a mélyebb reformok uniós szintű együttműködésen alapuljanak, még akkor is, ha a programok részletes kidolgozása és kivitelezése minden ország saját felelőssége. A reformok célja a növekedés elősegítése kell legyen. A nyugdíjrendszer reformjában kulcsfontosságú a többpilletés rendszerek bevezetése, azok tagállami szintű kidolgozása. Támogatni kell a munkaadókat az időskori foglalkoztatásban, és megfelelő lehetőséget kell biztosítani a részleges nyugdíjba vonulásra. Az egészségügyi rendszer reformjával kapcsolatban nem tesz konkrét ajánlásokat sem a magánosításra, sem pedig az állami vagy magánbiztosítók közti választásra, ezeket a kérdéseket állami szintre utalja. Felhívja a figyelmet a racionalizálás szükségességére, ami mellett viszont nem csorbulhat az egyén egyenlő ellátáshoz való joga. Ám nagyobb hangsúlyt követel a preventív kampányoknak, a egészségtudatos életmód terjesztésének, illetve az ehhez szükséges feltételek megteremtését tartja kívánatosnak. A megelőzés költségei mindenképp alacsonyabbak, mint a betegségek kezelési költségei, illetve a

betegszabadságok miatti termelés kiesés. Harmadik lépésként a kormányzati kiadások átstrukturálását tartja kívánatosnak, melyben nagyobb részarányhoz jutnak a növekedést hosszú távon fenntartó területek, mint például a K+F, oktatás, infrastrukturális fejlesztések. Ez utóbbi összecseng a magyar stratégiai törekvással, mely szerint jelentősen növelni akarjuk logisztikai potenciálunkat, hogy a régió vezető szolgáltatója lehessünk.

Végezetül pedig olyan adóreformokat javasol, mely vállalkozás- és növekedésbarát. Azaz egy egyszerűbb adórendszert, szélesebb adófizetői bázissal és alacsonyabb kulcsokkal. Kéri az Európai Bizottságot, hogy az egységes piac elveit megszilárdítva mozdítson el minden akadályt a határon átnyúló adózás elől, ezzel is csökkentve az adókerülés és adóvisszaélés lehetőségét.

Sürgeti az adó- és járulékszabadságok kidolgozását, mely motiválja a legális munkavállalást és munkaadást.

Mindezek mellett kéri az Európai Bizottságot és a tagállamok döntéshozóit, hogy növeljék az átláthatóságukat, illetve hogy döntéseik hátterében egy megerősített stabilitási és növekedési paktum és a lisszaboni stratégia álljon. A Businessseurope szerint tartós, 2 százalékos gazdasági növekedési cél elérésével, a jelenlegi 1 százalék helyett, jóval nagyobb mértékű munkahely-teremtési és államadósság-csökkentési lehetőségeket kínál a 2010 és 2014 közötti időszakban. A mellékelt ábra azt szemlélteti, hogy további 1 százalékos növekedés milyen többlethasználattal járna.

*Kostenszky Kálmán gyakornok
MGYOSZ Brüsszeli Iroda*

EU27	2014
Munkahelyek száma (M)	6,2
Államadósság (Mrd euró)	455,5
GDP (%)	6,9
Kamatfizetések	11,5
GDP (%)	0,2

Forrás: Businessseurope

Kutatás-fejlesztés és innovációs támogatás 2010-ben

A nemzetközi válság jelentős kockázatokat rejt magában, ugyanakkor hosszú távú lehetőségeket is hordoz. A kutatás-fejlesztés és innováció a válságból való kilábalás, a gazdasági folyamatok megújításának egyik fontos eszköze. A válságból való kilábaláshoz szemlélet- és kultúraváltás kell az innovációs szereplők részéről, amelyet összehangolt kormányzati intézkedésekkel lehet elősegíteni mind hazai, mind európai uniós szinten.

A tavaly megjelent Kutatás-fejlesztési és innovációs támogatások forrástérképe 2009–2010 alapján Magyarország 2009–2010-ben éves szinten 250–300 milliárd forintot fog kutatás-fejlesztési és innovációs célokra fordítani. Ezen célok elérése, segítése érdekében 2010-ben közel 180 Mrd Ft pályázati forrás lesz felhasználható kutatás-fejlesztési és innovációs programok támogatására a magyarországi operatív programokon keresztül.

2010-BEN FELHASZNÁLHATÓ KERETÖSSZEGEK

A hazai és az európai uniós forrásokból társfinanszírozott magyarországi támogatási programokon belül:

Vállalatok kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységének ösztönzése
Programok kerete összesen: 70 118 M Ft

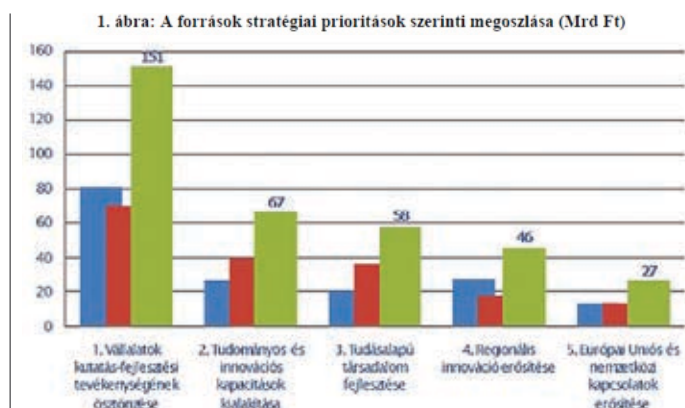
Nemzetközileg versenyképes tudományos és innovációs kapacitások kialakítása
Programok kerete összesen: 39 836 M Ft

Tudáslapú társadalom fejlesztése
Programok kerete összesen: 36 459 M Ft

Regionális innováció erősítése
Programok kerete összesen: 17 923 M Ft

Európai uniós és nemzetközi kapcsolatok erősítése
Programok kerete összesen: 13 389 M Ft

Programok kerete mindösszesen 2010-ben: 177,7 Mrd Ft

Az Európai Unió fő kutatásfinanszírozási eszköze az FP7, a 7. Kutatási és Technológiafejlesztési Keretprogram (Seventh Framework Programme for Research and Technological Development), amely 2007-től 2013-ig terjedő időszakban valósul meg. A központi európai uniós kutatás-fejlesztési, versenyképességi és innovációs támogatási programokon keresztül 2007 és 2013 között felhasználható keretösszeg 57 223 millió euró.

Forrás: Kutatás-fejlesztési és innovációs támogatások forrástérképe 2009–2010

ICT PSP CALL 4 – Pályázati felhívás

A CIP (az Európai Unió Versenyképességi és Innovációs Keretprogramja, 2007–2013)
(Competitiveness and Innovation Framework Programme)

három alapprogramja közül az

Infokommunikációs Technológiák Közösségtámogató Program
(The Information and Communication Technologies Policy Support Programme) ICT PSP

keretében a negyedik pályázati felhívás **2010. január 21-étől június 1-jéig** pályázható a következő témakörökben.

1. ICT az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságért és az intelligens mobilitásért
2. Digitális könyvtárak
3. ICT az egészségért és befogadásért
4. Nyílt innováció a jövő internetelérésű szolgáltatásaiért az „intelligens városokban”
5. ICT a magas minőségű szolgáltatásokért a magán- és üzleti környezet számára
6. Többnyelvű internet

A CIP célja: az EU versenyképességének növelése és innovációs kapacitásainak fejlesztése, különös tekintettel a kis- és középvállalkozások (kkv-k) szükségleteire.

A Versenyképességi és Innovációs Keretprogram (CIP) koherens és integrált válasz a növekedéssel és foglalkoztatással kapcsolatos megújított lisszaboni stratégiai célokra. A 2007 és 2013 között futó program költségvetése mintegy 3,6 milliárd euró.

További információ: *Szentpéteri Orsolya*
MGYOSZ Brüsszeli Iroda
e-mail: info@mgyosz.be

Válságkezelés tévúton

A tavalyi év szeptemberében az Európai Parlament (EP) úgy határozott, hogy a gazdasági válság kezelésére létrehoz egy különbizottságot. A Pénzügyi, Gazdasági és Szociális Válsággal Foglalkozó Különbizottság 2009 októberétől kezdte meg a működését 12 hónap időtartamra, 45 fővel. A bizottság féldős zárójelentést nyújt be az EP-nek, amely ajánlásokat tartalmaz az elvégzendő intézkedésekre és kezdeményezésekre vonatkozóan. A bizottság tagja Győri Enikő európai néppárti parlamenti képviselő.

■ „A 2008-ban kialakult pénzügyi válság rámutatott arra, hogy a kelet-közép-európai országok kisebb méretű, nyitott gazdasági sokkal sérülékenyebb helyzetben vannak, mint a régi tagállamok jelentős tartalékokkal rendelkező nemzetgazdaságai. E különbséget tovább fokozza az a tény, hogy az euróövezet a válság kirobbanásának első pillanatától fogva rendkívül hatékony védőernyőt biztosított a monetáris unióhoz tartozó országok számára. A sérülékeny nemzeti valutákkal rendelkező új tagállamok közül több is válságos helyzetbe került: 20 százalék feletti árfolyam-ingadozás, évtizedes viszonylatban kiugró mértékű tőke kivonás, az erőteljes banki hitelkihelyezés-csökkenés. A vállalkozások beruházási és fejlesztési elképzeléseinek leállítására pedig nemzetgazdasági szinten is érzékelhető. E szerkezeti adottságok ismeretében nem okozott meglepetést, hogy éppen az uniós csatlakozás után nagyobb sebességre kapcsoló kelet-közép-európai országok szenvedték el a gazdasági növekedés lefékezésére tekintetében a legkomolyabb veszteségeket. Ha megvizsgáljuk a gazdasági válság kialakulása előtti utolsó „békebeli” év (2007) adatait, akkor jól látható, hogy Magyarország kivételével szinte valamennyi új tagállam 6 százalék feletti növekedési mutatóval büszkélkedhetett: a balti államok közül Lettország 10 százalékos, Litvánia 9,8 százalékos arányban, a visegrádi országok közül Szlovákia 10,6, Lengyelország 6,8, Csehország 6,1, míg Magyarország csupán 1 százalékos ütemben bővült. Még a délkelet-európai tagállamok, Románia és Bulgária is 6,2 százalékos növekedést voltak képesek felmutatni.

Kétségtelen tény, hogy a magyar gazdaság bővülési dinamikája az uniós csatlakozás után lassulni kezdett, az államháztartási hiány pedig az égbé szökött. A negatív fejlemények mögött elhibázott kormányzati döntések sokasága állt. Leállították a vállalkozásfejlesztésre irányuló Széchenyi-tervet, egy sor új

adónemet vezettek be, amelyek elszívták a cégek nyereségét, végül az elvárt adó bevezetésével már a vállalkozások által realizált veszteséget is megadóztatták, ami közgazdasági szempontból fából vaskarika, és az Európai Unióban teljesen ismeretlen eljárás.

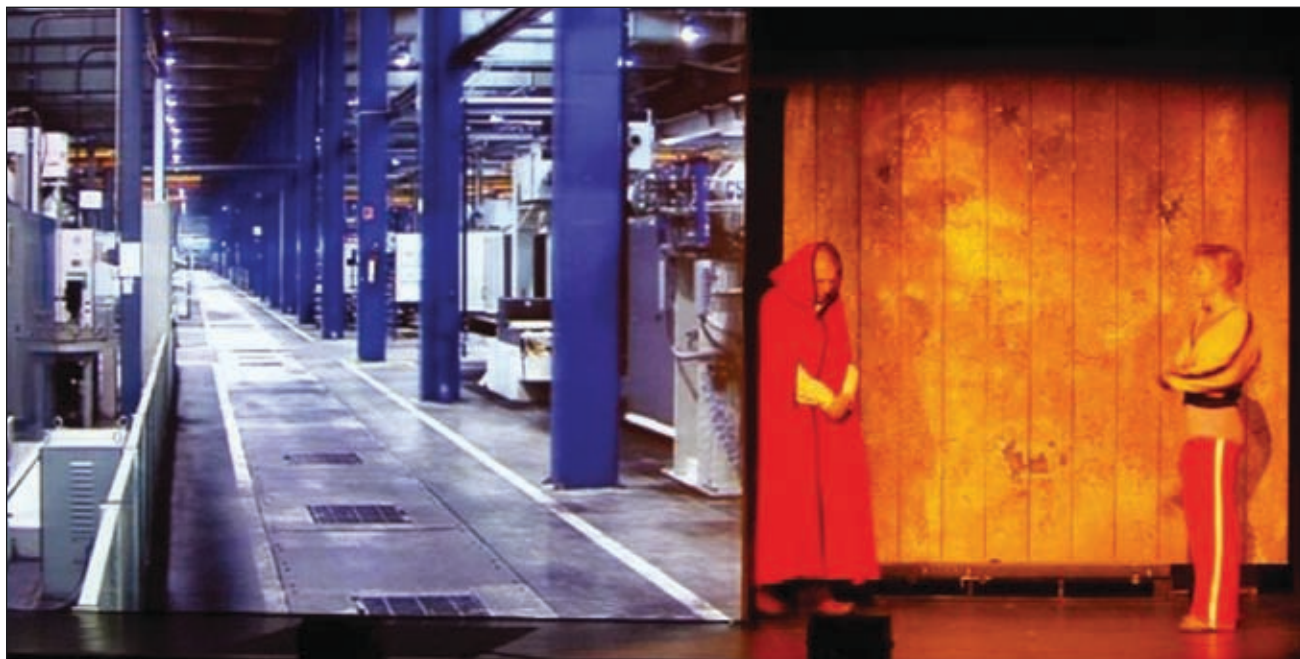
A felelőtlen kormányzati cselekvés önmagában is a szakadék szélére sodorta az országot. A globális gazdasági és pénzügyi válság, amely a délkelet-ázsiai recesszióba taszította, annyiban módosított a helyzeten, hogy egyértelművé vált: gyors és határozott kormányzati beavatkozásra van szükség az Európai Unió összes tagállamában, mivel egyedül a jelentős pénzügyi tartalékokkal rendelkező államok képesek arra, hogy a gazdaság szereplői és a háztartások számára a válságból fakadó veszteségek mértékét enyhítsék és elviselhetővé tegyék.

Amikor az állami beavatkozás szükség-szerűvé (sőt: elengedhetlenné) vált, a magyar állam már nem rendelkezett tartalék erőforrással: a korábbi évek gazdasági fejlődésének eredményeit eltérően felborította. Egyértelmű tehát a szocialisták vezette kormányok felelőssége abban, hogy a gazdasági válság ilyen legyengült állapotban érte az országot.

A költségvetési hiány a válság kitörése előtt nálunk volt a legnagyobb Európában (9,2 százalék), a munkát terhelő adó Belgium után nálunk a legmagasabb (54,4 százalékos adóék), a gazdasági növekedés üteme pedig 2008-ban nálunk volt a legalacsonyabb (0,5 százalék). E súlyos problémák mind fennálltak már a gazdasági válság kialakulása előtt, és attól függetlenül roppant terhet jelentettek a magyar nemzetgazdaság számára.

Amikor a válság beköszöntött, a komoly tartalékokkal rendelkező és átgondolt, felelős gazdaságpolitikát folytató nyugati tagállamok azonnal a zsebükbe nyúltak: a vállalkozások számára adó- és járuléktámogatásokat, adóbefizetési haladékot, munkabér-kompenzációt, képzési támogatásokat, végül, de nem utolsósorban, jelentős állami megrendeléseket biztosítottak (pl. az infrastruktúra-fejlesztés területén). Magyarországon azonban ekkor már rég kiürült a kassza. Az államháztartás viszonylatában folytatott felelőtlen politikát a reálgazdaságra is. Állami válságkezelő intézkedések hiányában a vállalkozások egy része nem tudta fenntartani termelési kapacitását, a bankszektor radikálisan szűkítette a hitelkihelyezés volumenét, és csak egyre nagyobb költségek mellett volt hajlandó finanszírozni a cégek működését. A magyar pénzügyi szektor is kiszolgáltatót vált: a szorult helyzetben lévő nyugati pénzintézetek képtelenek voltak magyar leányvállalataik likviditási gondjait orvosolni.

Az EU új, átfogó pénzügyi szabályozási reformelképzelései között szerepel a bankokkal szemben érvényesítendő tőkekövetelmények szigorítása, a magasabb szintű tőkeemfelelési mutatók előírása is. Aligha kétséges, hogy e szigorúbb követelmények teljesítése szempontjából a régi tagállamokban működő és a közműltban állami közreműködéssel fel-tőkésített nagy pénzintézetek lényegesen jobb versenyhelyzetben vannak, mint a magyar, cseh vagy lengyel bankok. Ezért kiemelt figyelmet kell fordítanunk arra, hogy a kelet-közép-európai pénzügyi szektor szereplőit az új szabályozás ne állítsa megoldhatatlan feladatok elé: az európai szolidaritásnak e kulcsfontosságú gazdasági vonatkozásban is érvényesülnie kellene. Az Európai Parlament gazdasági témákban tevékenykedő képviselőinek ebben az évben ez az egyik legfontosabb feladata.”

Tagszervezeteink a szakmák népszerűsítéséért

Korábban már beszámoltunk két kezdeményezésről, amelyben a hiányszakmák népszerűsítését kívánták elősegíteni. Az egyik ilyen kezdeményezés Nógrád megyében jött létre, Tari Miklós és Kovács Bodor Sándor (operatőr) munkája által, amelyben négy (szerkezetlakatos, forgácsoló, hegesztő, géplakatos) hiányszakmára készítettek forgatókönyvet, valamint narrátorszöveget. A 35 perc terjedelmű film elkészítésének célja az volt, hogy korszerű, vonzó, érdekes képeket villantsanak fel a szakmák jellemzőiről, úgy, hogy mindez közérthetővé, könnyen értelmezhetővé váljon a diákok számára. A film készítői ismeretterjesztő anyagot készítettek, nem oktatófilmet. A cél a pályaválasztás megkönnyítését elősegítő segítségnyújtás volt.

■ A másik hasonló kezdeményezés a Videoton Holding Zrt. által valósult meg Fejér megyében. Itt is az volt a cél, hogy a vállalatnál szükséges hiányszakmákat (CNC-forgácsoló, gépgyártósori gépkezelő, gépszerelő, szerszámkészítő, forgácsoló, vagyis a gépipari szakmákat) népszerűsítsék, segítséget nyújtsanak a pályaválasztáshoz. Ennek kivitelezését úgy érték el, hogy összefogtak a megyei jogú városi önkormányzattal. Elkészítettek egy prezentációt, mellyel megkeresték az általános iskolák igazgatóit, a pályaválasztási szakembereket, valamint a 7. és 8. osztályos osztályfőnököket, akiknek bemutatták az elkészített anyagot. A kezdeményezés ezen a ponton nem állt meg, továbbhaladva ezen az úton felvették a kapcsolatot a szülőkkel, diákokkal. 2006-tól folyamatosan minden évben megjelennek pályaválasztási kiállításokon, ahol minden érdeklődőnek maximális tájékoztatást nyújtanak a gépipari szakmák tekintetében. Ezenkívül meglátogatják az általános iskolák azon szülői értekezleteit, ahol a pályaválasztás kérdése aktuálissá válik.

A kezdeményezés másik fő pillére az volt, hogy ne csak elméleti, hanem gyakorlati oldaláról is bemutassák az adott szakmákat. Ezért minden érdeklődőnek, valamint az iskolák vezetőinek és diákjainak folyamatos lehetőség van a Videoton Holding Zrt. Tanműhely megtekintésére. Itt személyes tapasztalatokat szerezhetnek mind a munka fizisairól, mind a munkahelyi légkörről. Egy új, izgalmas kezdeményezésről számolhatunk be Vas megye térségében. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara vezetésével „A munkaerő-piaci szereplők iskolarendszerű szakképzés koordinációjában való részvételre történő felkészüléshez szükséges feladatok megvalósításának támogatására” címmel egy szakmai háttérbiztosító projekttel nyílik lehetőség a hiányszakmák népszerűsítésére. A projekt az Országos Érdekegyeztető Tanácsban részt vevő érdekképviselők és a Magyar Agrárkamara közreműködésével valósul meg. Fő célja, hogy a munkaadói és munkavállalói érdekképviselők saját területeiken továbbra is biztosítani tudják a folyamatos kapcsolatot a gazdaság

szereplőivel, így biztosítva a lendületbe hozott keresletvezérelt szakképzési rendszer továbbformálását.

A projekthez kapcsolódó kiváló kezdeményezésnek tekinthető a Vas Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, a Vas Megyei Munkaadók és Gyáriparosok Szövetsége, a Vállalkozói Központ és a Pannon Novum Regionális Innovációs Ügynökség közreműködésével életre hívott előadás-sorozat, a Szakmák színháza.

A szombathelyi Weöres Sándor Színház a maga eszközeivel abban próbál segíteni, hogy a pályaválasztás előtt álló fiatalok és szüleik minél többet megtudjanak a különböző szakmákról, különös tekintettel az olyan hiányszakmákra, mint amelyek a fémiparban, az elektronika területén, az asztalos-, az építőiparban és az egészségügyben javarészt betöltetlenek – közölte Jordán Tamás ötletgazda, a színház igazgatója. A Jordán Tamás rendezte darab hihetetlen humorral, igazi színháztechnikai kuriózzal, a videotechnika és a valós térben zajló játék vegyítésével igyekszik kedvet csinálni a gazdasági szakemberek által népszerűsíteni ajánlott öt hi-

ányszakmához. A mintegy 50 perces előadás nem csak témájában újszerű. Ahhoz, hogy a filmvásznon látottak a valós színpadi térrel összekapcsolódva rendkívüli élményt nyújtsanak az érintettek számára, a stábnak öt napon át kellett forgatnia a különböző jeleneteket, hogy végül a 12 órányi nyersanyag a vágóasztalra kerülhessen.

A történet szerint Merlin (Jordán Tamás, aki gyakorlatilag saját magát, a színházi varázslót alakítja) felesége (Vlahovics Edit) unszolására kezd mádiarjesztőt készíteni a pályaválasztási gondokkal küzdő Jancsi (Balogh János) és barátai segítségével. A munka során a lakatosok, az asztalosok, az elektroműszeresek, a szabók és a kórházi ápolók mesterfogásai is megjelennek a színen, illetve a Wolf Ferenc és Kaczmarski Ágnes által forgatott, Horgas Ádám által vágott és rendezett, találó zenékkal operáló filmbejátszásokban.

A Szakmák színháza bemutatójára 2010. január 25-én került sor. A rendhagyó előadásra közel negyven általános iskolából, közel 1400 pályaválasztás előtt álló diákot és szüleiket várta és fogadta a színház a megye minden részéről. A Vas Népe napilap közlése szerint „... a közönség reakcióit látva (...) mindenképpen megérte az alkotói fáradság”.

A gyerekek együtt nevettek a szereplőkkel, s az előadás után lelkesen beszéltek a látottakról. A jelen lévő pedagógusok véleménye szerint „... hatalmas segítséget jelentenek a látottak azoknak a diákoknak, akik nem tudják, milyen iskolába menjenek, és milyen szakmát válasszanak”.

Az előadáson részt vett dr. Herczog László szociális és munkaügyi miniszter, aki elmondása szerint nagy örömmel tapasztalta, hogy a nézőtéren ülő gyerekek végig

együtt éltek a játékkal, és a színházi élmény mellett találkozhattak és ismerkedhettek a bemutatott hiányszakmákkal.

A szaktárca vezetője hozzátette: Jordán Tamásék szórakoztatva tanító előadása mindenképpen támogatásra érdemes, s jó lenne, ha minél több helyen láthatnák. Nagy az érdeklődés a megyehatáron kívül is. A közeljövőben ezen előadást a régió több megyeszékhelyén is bemutatják, valamint a társulat meghívást kapott a Budapesten megrendezendő Szakma Kiváló Tanulója Versenyre, amelyre áprilisban kerül sor. A cél az, hogy a versenyen részt vevő 4000 diák is láthassa az előadást. Jordán Tamás és a Weöres Sándor Színház kész arra, hogy az előadás-sorozatot más megyékben is bemutassák, ehhez kapcsolódóan várja a munkaadói szervezetek megkeresését.

A Vas Megyei Munkaadók és Gyáriparosok Szövetsége 200 színházjegy vásárlásával járult hozzá az előadás-sorozat létrejöttéhez, így módon szerepet vállalva a szakképzéssel kapcsolatos közgondolkodás pozitív formálásában. Végül, de nem utolsósorban, említésre méltóak a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Munkaadók és Gyáriparosok Szövetségének kezdeményezői is. A szövetség elkészített egy színvonalas kiadványt 10 ezer példányban „Jó lehetőség – tanulj szakmát!” címmel, amely egy ajánlás a továbbtanulók és szüleik számára. A megyei szövetség tagvállalatainak zöme, a megye iparának 50 legjobb cége között szerepel. Az elkészült kiadvány célja, hogy felhívja a figyelmet az iskolarendszerű szakmai képzés megyei sajátosságaira, valamint betekintést nyújtson abba, hogy bizonyos szakmákat korszerűbb, a ma színvonalának megfelelőbb információk alapján ismerhessen meg az olva-

só. Olyan szakmákkal, szempontokkal ismerkedhetnek meg, amelyek keresettek a munkaerőpiacon, és a családtartó képességük is megfelelő. A munkáltatók azt a szaktudást fogják megfizetni, amelyek magas felkészültséget, tudást, pontosságot, megbízható munkaerőt igényel. A kiadványban 10, megyén belüli céggel ismerkedhetnek meg az érdeklődők. A szövetség e kiadvány létrejöttével hozzá kívánt járulni a tanulók és szüleik beiskolázási elképzeléseihez.

2009. november 17-én a Szolnoki Szakközép- és Szakiskola Baross Gábor Gépipari, Közlekedési Tagintézményében megrendezett „Gazdálkodószervezetek közreműködése a tanulóképzésben és a pályaválasztásban” című programon többek között a kiadványt is népszerűsítették. Ezenkívül szó esett arról, hogy a gazdaság szereplőinek milyen elvárásai vannak a leendő szakmunkásokkal szemben. Továbbá, hogy milyen hiányszakmák merültek föl a gépiparban, mik a gyakorlati képzési lehetőségek a cégeknél. Ahhoz, hogy e kezdeményezés minél több érintetthez eljusson, a szövetség felvállalta, hogy több általános iskolát megkeres a pályaválasztási beszélgetéseken, valamint minden érdeklődőnek a felvételi időszakban telefonos szakképzési tanácsadást biztosít. Mindezen segítséget azért tartják fontosnak, mivel meggyőződésük, hogy mint munkáltatóknak nagyobb szerepet kell vállalniuk a szakmai képzés társadalmi elismertségének növelésében. A magyar társadalom minden tagja számára fontos a szakmai képzés, a fizikai munka becsületének helyreállítása.

*Wágnerné Tomcsik Gabriella
MGYOSZ*

Virtual campus for SMEs in a multicultural milieu

2010. március végével zárul a Budapesti Gazdasági Főiskola vezetésével
és a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége részvételével folyó nemzetközi projekt

A projekt konzorciuma folytatta a **Budapesti Gazdasági Főiskola** és a **Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége** által már évekkal ezelőtt megfogalmazott célkitűzések megvalósítását: egy **kis- és közép-vállalkozói európai digitális campus** létrehozását. A kezdeményező BGF, különböző nemzetközi együttműködések keretében, kidolgozott egy közös online tananyag-fejlesztési módszert, mely ekvivalens képzésekhez vezet többnyelvű környezetben. 2007-ben az Erasmus program digitális campus alprogramja nagyszerű lehetőséget kínált a következő fontos lépések megtételéhez, melyen a projekt konzorciuma közel 300 ezer eurós támogatást nyert el a célok megvalósításához.

A többszintű **igényfelmérések** megmutatták, hogy a különböző társadalmi csoportoknak, jóval túlmutatóan a kiemelt célcsoportot jelentő kis- és középvállalkozói körön és a felsőoktatáson, nagy szükségük van nemcsak elméleti tudásra, hanem annak gyakorlati ismeretére is, hogy hogyan alapítsunk és irányítsunk egy kkv-t, és ismerjük meg annak nemzetközi vonatkozásait.

Ez a projekt a szükséges tananyagrendszer csúcsát jelentő **Kkv Menedzsment Master** képzés fejlesztésére irányult. Ma már elengedhetlenül szükséges a hozzáférés megkönnyítése ezekhez a képzésekhez az új technológiák alkalmazásával, így **b-Learning** modulok fejlesztése történt, ahol az ismeretátadási módok arányát témától függően határozzák meg.

A kurzusok kis- és középvállalkozásokat érintő tartalmához a projektben közvetlenül vagy közvetetten részt vevő vállalkozói szövetségek nyújtottak segítséget. Magyarországról az MGYOSZ által felkért szakértők **fogalmazták meg a vállalkozói igényeket** az egyes modulok tartalmát illetően, majd **értékeltek az elkészült tananyagokat, és küldtek visszacsatolásokat** a fejlesztések véglegesítéséhez.

A program céljai, eredményei

- 17 b-Learning tananyagmodul kifejlesztése kkv-menedzsment – és nem általános vállalkozási – témában a felsőfokú alapképzés és az oklevelet vagy tanúsítványt adó felnőttoktatás számára. A tananyagoknak szerves részét képezi egy négy országra kiterjedő összehasonlító fejezet.
- Az egyenértékűség közös diplomákhoz vezet, és szigorú nyelvi képzés hozzáadásával a még gyenge európai határokon átnyúló **kkv-mobilitás fejlődését eredményezheti.**
- A **lokális nyelvek használata** a széles hozzáférhetőség kulcsa – így a tananyagok négy nyelven, a magyar mellett angolul, németül és franciául készültek el.
- Az alvállalkozási kompetenciák elsajátítására (is) irányuló modulok nyilvánvalóan segíthetik a nagy nemzeti és multinacionális vállalatokkal történő együttműködést, így **csökkentve a csődarákat** ezekben az országokban.
- Az elektronikus platformok átjárhatósága és az online tartalomfejlesztés összehangolása lehetővé teszi a diákok/hallgatók „keresztjelentkezését”, ami az egyik igazi rendeltetése egy európai digitális campusnak.
- A tananyagok összehasonlító elemei kiszélesítik a diákok/hallgatók **európai látásmódját a kis- és középvállalkozási rendszerekben.**

A program célcsoportjai

Kedvezményezettek (hosszú távon):

- Gazdasági szakokon Bachelor végzettséget szerzett hallgatók, akik kifejezetten kis- és középvállalkozói területen szeretnék folytatni Master szintű tanulmányaikat.
- Felnőtt vállalkozók Bac+4 szintű végzettséggel, vagy akiknek tapasztalati tudása ezzel megegyező szintűként értékelhető.
- Diákok vagy felnőtt vállalkozók, akik a pro-

jektben részt vevő országokban szándékoznak vállalkozásba kezdeni.

- Vállalkozók és jövőbeni vállalkozók testi fogyatékkal, de képesen a részvételre az új technológiák által támogatott képzésben, valamint nők, akiket családi kötelezettségeik akadályoznak a „face to face” képzésben való részvételben.

Tananyagmodulok

1. Strategic Marketing, Marketing Planning and Quantitative Methods of Marketing
2. International Finance and Treasury and Financing
3. General Strategies and Policies, Project Management
4. Management Information Systems and Risk Management
5. Business Law and Economy of Industry
6. Strategies and Organisation
7. Audit of Management
8. Financial Policy and Financial Markets
9. EU Social Law
10. EU Fiscal Policies
11. Advanced accounting
12. Purchasing strategies and Production and logistics
13. Management of European SMEs
14. Advanced Financial Analysis
15. Import and Export deal
16. Starting a Business
17. Human resources management in the EU

A projekt konzorciuma

Budapesti Gazdasági Főiskola (HUN)
ESEM (FRA)
University of Essex (GBR)
Hochschule Wismar (GER)
Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége (HUN)
Bundesverband Mittelständische Wirtschaft (GER)

A projekt **záró konferenciájának** időpontja: 2010. március 22., 9.00 óra,
helyszíne: a Budapesti Gazdasági Főiskola Markó utcai épületének aulája (1055 Budapest, Markó utca 29–31.).

További **információ, regisztráció:** Varga László (tel.: 1/301-3436, e-mail: varga.laszlo@bgf.hu).

A projekt **weboldala:** <http://www.bgf.hu/project/llp/erasmus/evc>

Eddie McLaney:

Financial Times – Prentice Hall, 8. kiadás, 2009

Business Finance – Theory and Practice (Cégfinanszírozás – elmélet és gyakorlat)

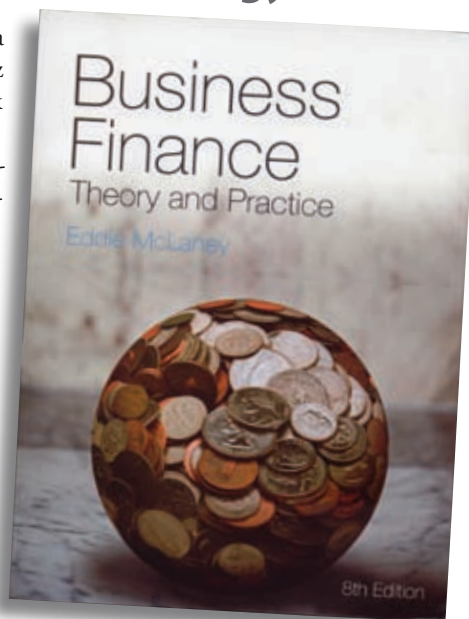
■ E könyv mondanivalóját kiadója tömören úgy határozza meg, hogy az lényegét összegző bevezetés a cégek pénzügyi döntéshozatalába, az ilyen döntések kialakításába. Kitűnő szak- és tankönyv, 536 nagy alakú, túlnyomórészt sűrűn teleírt oldalon sorakoznak benne az üzleti finanszírozás talán legizgalmasabb területére vonatkozó, alapvető elméleti és gyakorlati tudnivalók. A fontos szakmai adatok, információk hatalmas tárháza mind az elméleti alapok, mind a gyakorlati tapasztalatokból leszűrt útmutatások terén. A benne foglaltak magas szakmai minőségét és megbízhatóságát két olyan név tanúsítja, amelyek külön-külön is szilárd garanciát jelentenek erre, hiszen a kötet a Financial Times, valamint a legelső közé tartozó gazdasági szak- és tankönyvkiadó, a Prentice Hall közös sorozatának egyik új darabja. Sikerét, jó használhatóságát egyértelműen mutatja, hogy ez már a mű nyolcadik, frissített kiadása. Tartalmát négy nagy részének és összesen 16 fejezetének rövid bemutatásával válaszoljuk fel.

1. rész: A cég pénzügyi környezete

A bevezető rögzíti, hogy itt a business finance azt a döntéshozatalt jelenti, amely arra vonatkozik, hogy milyen befektetéseket célszerű a cégeknek megtenniük, és mi lehet az optimális módja finanszírozásának. Ez a rész azokat az összefüggéseket magyarázza el, amelyek megadják a döntéshozatal kereteit. Az első fejezet bemutatja a business finance alapvető vonásait. A második a döntéshozatali folyamatra összpontosít, különös tekintettel az üzleti célkitűzésekre, továbbá az érdekek ütközésére. A harmadik témája a számviteli kimutatások és azok értelmezése.

2. rész: Befektetési döntések

A bevezetés kiemeli, hogy a befektetési döntések állnak a cégek menedzselésének középpontjában, s az ebben elkövetett hibák végzetesek lehetnek, sok cégnél annak is bizonyultak. A negyedik fejezet a befektetési döntéseknél alkalmazott értékelési mód-

szerekkel foglalkozik. Az ötödik a befektetések értékelésének gyakorlati szempontjait vizsgálja – ilyen egyebek közt az adózás, az infláció, a rendelkezésre álló források elégtelenségének problémái. A hatodik központi témája a kockázat kezelése a befektetések értékelésénél. A hetedik a portfólióelmélet és annak alkalmazhatósága ezen a téren – ez jelentős részben a CAPM (Capital Asset Pricing Model) körül forog.

3. rész: Finanszírozási döntések

Témája, hogyan döntsünk arról, melyek lesznek a legalkalmasabb, bevonható források az egyes befektetések finanszírozásához.

A nyolcadik fejezet a hosszú futamidejű finanszírozás fő forrásait és azok sajátos jellemzőit veszi sorra. A kilencedik témája a részvénytőzsde, különös tekintettel a tőkepiac hatékonyságára és a hatékony piacok elméletére. A tizedik a tőkeköltség becslése. A tizenegyedik a hitelfelvétellel történő finanszírozást veti össze a tőkefinanszírozás bevonásával. A tizenkettedik az osztalékpolitika különböző megközelítéseivel foglalkozik.

4. rész: Integrált döntések

A szerző a cégfinanszírozásnak azokat a területeit sorolja ide, amelyek a befektetés és a finanszírozás valamilyen kombinációját jelentik.

A tizenharmadik fejezet a forgótőke menedzselését vizsgálja. A tizennegyedik egy viharos, gyakran kiemelkedő jelentőségű témakört elemez, a cégát-szervezést, beleértve a felvásárlást, az

összeolvadást és a cég bizonyos részeinek, tulajdonelemeinek eladását is. A tizenötödik a cégfinanszírozás nemzetközi vonatkozásaira összpontosít. A tizenhatodik fejezet azt vizsgálja, szükséges-e a pénzügyi döntések tekintetében másként kezelni a kisvállalkozásokat, mint a nagyokat, s ha igen, miben, mennyiben.

A kötet tehát a cégfinanszírozás kérdéskörének szinte teljes univerzumát tárja elénk, megszámlálhatatlanul sok tanulságos részlettel. Előszava kiemeli: a tárgyalás középpontjában az Egyesült Királyság gazdaságának magánszektora áll, azonban az elméletéről és a gyakorlatról itt felsorakoztatottak túlnyomó része hasonlóképpen érvényes a világ többi országának magánszektorára is. Emellett a tudnivalók nagy hányada szintűgy alkalmazható az országok közszférához tartozó cégeire is.

A szerző hangsúlyozza: törekedett arra, hogy mondanivalója a lehető legértékesebb legyen az e kérdéskörben még többé-kevésbé járatlanok számára is. (Azért tény, hogy a szakterületen kevésbé járatosoknak helyenként meg kell dolgozniuk a részletek megértéséért, viszont ez maradéktalanul meg is éri az erőfeszítést – O. P.) Amennyire lehetett, a magyarázatokat köznapi nyelvezettel is igyekezett előadni, s emellett használta fel az üzemgazdaságtan tárgyalásának terminológiáját és technikai apparátusát. A szövegben megjelenő szakkifejezésekhez rögtön azok rövid magyarázata is társul, ezek betűrendben is megtalálhatók a kötet végén, ahol a szöszedet egyben a szövegben való első előfordulás indexeül is szolgál. Ezen túl még részletes, hétoldalas név- és tárgymutató is van.

A kötet mindvégig nagy hangsúlyt helyez az elmélet és gyakorlat összecsengésének, másrészt tapasztalatok szerint megmutatózó eltérésük bemutatására. Egész felépítése pedig olyan, hogy a lehető legjobban segítse a tanulást, s a tanultak felhasználásának begyakorlását.

Dr. Osman Péter

ALOHA, HAWAII!

■ Valamikor egy okos ember azt mondta nekem, hogy utazni nem szeret, csak odaérni. Egy hawaii kirándulásnál ezt a tézist nem árt megszívlelni. Hiszen majdnem a planétánk másik oldalára kell eljutnunk sokórás repüléssel. Fárasztó? Igen, de megéri, ezt biztos állíthatom. Honolulu nemzetközi repülőtere már sejtetni enged abból a hangulatból és látványból, ami majd a szigeteken vagy szigetek belsejében vár ránk: zöld hegyek a háttérben, pálmafák a repülőtéren belül és kívül, kellemes, egész évben szinte állandó meleg és a harsány köszöntés: „aloha”.

Hawaii az Amerikai Egyesült Államok önálló, egyik legfiatalabb állama. A Csendes-óceán közepén fekszik, ötórányi repülésre Los Angeles-től és Tokiótól. Hawaii több nagyobb és pár kisebb szigetből áll. Az ide látogatók már előre eldönthetik a számos utazási ajánlat közül, hogy melyik lesz a nekik legmegfelelőbb. Hiszen a nagyobb, turistákat is fogadó szigetek mindegyike külön „egyéniség”. Oahu: nevezhetjük a fő szigetnek, hiszen itt található a közel 1 milliós lélekszámú Honolulu és világhíres strandnegyede, Waikiki Beach. Erre a szigetre érkeznek a nemzetközi járatok, ide látogat el évente több millió turista a világ összes tájáról. Éppen ezért a városban, a tengerparton hatalmas a nyüzsgés, rengeteg szálloda,

étterem, bár, szórakozóhely, üzlet várja a betérőket. Viszont ha elhagyjuk a várost, akkor már a hamisítatlan „hawaii” környezet vesz körbe minket: gyönyörű zöld hegyek, fantasztikus fehér homokos tengerpartok hatalmas hullámokkal, buja növényzet. Érdemes pár napot rászánni a sziget teljes felfedezésére, hiszen Honolulu kívül is sok a látnivaló: a Polinéz Központban megismerhetjük a polinéz népek zenéjét, kultúráját, a Sea Life parkban az óceánok élővilágát, vagy a Waimea-völgyben megcsodálhatjuk a sziget egyedülállóan gazdag növényvilágát. Maui: sok tapasztalt utazónak ez a sziget a kedvence. Nincsenek nagyvárosok, nincs nyüzsgés, a legnagyobb település Lahaina, ami egy korabeli bálnavadászfaluból nőtte ki magát egy nem sokkal nagyobb turistakisvárossá. Ami feltétlenül megragadja a látogatót, az a sziget csodálatos környezete: hatalmas, háborítatlan tengerpartok, harsogóan zöld esőerdők vízesésekkel, kialudt vulkán és sok-sok nyugalom. Kevesebb a szálloda és sokkal autentikusabb stílusban építették őket, jobban illeszkednek a környezetbe.

Nagy-sziget (Big Island): az egyetlen hawaii sziget, ahol működő vulkán található. És mivel folyamatosan „táplálja” az óceánt lávával, ezért a sziget folyamato-

san növekszik. Ezért is nevezik Nagy-szigetnek, mert méretben messze felülmúlja a többi. A működő vulkán sok látogatót vonz, a Vulkán Nemzeti Park egy fantasztikusan felkészült és kialakított múzeummal, túrlattal vezeti be az érdeklődőket a vulkánok rejtélyes világába. De aki ráér egy kicsit körbenézni a szigeten, világszép tengerpartokat, ritka állatokat ismerhet meg, és akár egy hippifalut is meglátogathat. És nem szabad meglepődni azon, ha az autót egyszer csak véget ér, mert egy 2 méter vastag, megkövesedett lávaflowam parancsol megálljt!

Kauai: a legidősebb sziget, talán a legcsendesebbnek is mondható, viszont a környezete annyira magával ragadó, hogy számos világhírnevet szerzett filmet itt forgattak: Indiana Jones, Jurassic Park, Majmok bolygója stb.

Hawaiiról hosszú órákat lehetne mesélni, hiszen egy rendkívül különleges, egyedi pontja a Földnek. Ősi kultúrák keverednek a modern kor vívmányaiival, megtartva a kellemes egyensúlyt ahhoz, hogy az utazót megérintse a régi korok hangulata, de kényelme se szenvedjen semmilyen hiányt!

Nincs más hátra, irány Hawaii! Aloha!

*Szőgi László
SZ-Line Utazási Iroda*

Felajánljuk, hogy a MGYOSZ-tagvállalatok dolgozóinak minden alkalommal 5% utazási kedvezményt adunk saját szervezésű útjaink árából!